

Diarienummer: N2016/02666/ITP

Utkast till remissvar angående betänkandet "Som ett brev på posten", SOU 2016:27, och angående PTS beräkning av kostnadsbasen för brev upp till 250 gram som befordras över två arbetsdagar, rapporten PTS-ER-2016:21

Om Svensk Digital Handel

Svensk Digital Handel tar tillfället att yttra sig över rubricerat delbetänkande och vill anföra följande.

Svensk Digital Handel är Sveriges intresseorganisation för den digitala handel. Organisationen bildades redan 1973 som "Svensk Postorderföreningen". I denna roll företräder vi landets e-handelsföretag i näringspolitik, ökad konsument trygghet och att skapa attraktiva mötesplatser. Vi har idag ca 1 000 företag som är anslutna till oss i olika konstellationer.

Svensk Digital Handel väljer att begränsa sitt remissvar till de förslag som berör den samhällsomfattande posttjänsten, kraven på övernattbefordran, kostnadsbasen för brev och andra aspekter av betydelse för e-handeln.

Delbetänkandet Som ett brev på posten, SOU 2016:27

Utredaren har missat e-handelns betydelse

Att varken Svensk Handel eller Svensk Digital Handel har varit remissinstanser till denna utredning visar på brist hos utredaren när det gäller kopplingen mellan distribution av varor med övernattbefordran och varubrev och den växande e-handel.

Utredaren tar inte heller den ökade internationella konkurrensen i beaktning. Idag är även detaljhandel starkt konkurrensutsatt från hela världen och svenskarnas utlandshandel ökar kraftigt.

Fel att slopa övernattbefordran

Vi motsätter oss utredningens förslag att slopa dagens krav på övernattbefordran. Skälen till detta berör främst de negativa effekter detta skulle få på den framväxande e-handeln och dess leveranssäkerhet samt de försämrade möjligheterna att bedriva företagande i glesbygd ett borttagande av kravet skulle ge.

Utredningen själv konstaterar att ett slopat krav på övernattbefordran riskerar att få en negativ inverkan på e-handeln. Utredaren skriver att: *"För den växande e-handeln är snabb leveranstid och snabba returer en viktig faktor för att kunna vara konkurrenskraftig. Huvuddelen av e-handlare och konsumenter är främst beroende av servicen i paketdistributionen/ombudsnätet vilket, enligt Post- och telestyrelsen, inte berörs av förändrade krav på övernattbefordran. Men, i takt med att e-handeln växer, växer också andelen av varor som kan distribueras som brev direkt till mottagarens postlåda. Här kan det möjligen, enligt Post- och telestyrelsen, finnas en risk att ett slopat krav på övernattbefordran har en negativ effekt på e-handels utveckling, inte minst i mer avlägsna delar av landet där förändringar i övernattkravet sannolikt får en större effekt."*

Det är mot bakgrund av detta minst sagt märkligt att utredningen framhåller den ökade digitaliseringen som ett argument för att slopa kravet på övernattbefordran. Tvärtom ökar behovet av snabba leveranser när alltmer handel sker digitalt.

Fel att ta bort pristaket för brev över 250 gram

Svensk Digital Handel motsätter sig också utredningsförslaget att minska det prisreglerade området från 1 - 500 gram till 1 - 250 gram. Utredaren föreslår att vikten på de brev som ska omfattas av pristaket bör vara högst 250 gram.

Utredningen pekar på att endast en liten del av breven väger över 250 gram. Den växande e-handeln innebär dock att fler försändelser på 250 gram eller mer kan förväntas de kommande åren. Enligt en rundringning till några av Sveriges största konfektionsföretag visar att närmare 40 % av dessa företags varubrev väger mellan 250 gram och 500 gram.

E-handels möjligheter att utvecklas positivt begränsas om alla de försändelser som väger mellan 251 gram och 500 gram inte omfattas av pristaket och får försämrade villkor.

Bra villkor för e-handel ett samhällsintresse

Bra villkor för den digitala handeln är ett samhällsintresse då e-handels framväxt innebär förbättrade möjligheter att bo och driva företag i hela Sverige. E-handel innebär också att klimatpåverkan till följd av ineffektiva transporter kan undvikas.

E-handeln utgör idag 6.9 procent av Sveriges totala detaljhandel och andelen växer stadigt för varje år. Om vi bara tittar på sällanköpsvaror är siffran närmare 15 procent. Utredningsförslaget innebär att den positiva utvecklingen av den svenska e-handeln riskerar att mattas av och att konsumenten vänder sig till utländska handlare som oftast kan leverera lika snabbt och till ett lägre pris. Svensk Digital Handel anser att handlarna i Sverige måste använda tidsfaktorn för snabb leverans som vårt främsta internationella konkurrensmedel. Att ta bort övernattbefordran minskar svenska handelsbolags

möjlighet att konkurrera mot den globala omvärlden vilket kommer att leda till färre arbetstillfällen i Sverige.

Posten har en klimatvänlig logistik med samdistribution. Växande e-handel gör att allt fler varutransporter kan ske med denna klimatsmarta logistikapparat. Om e-handels tillväxt motverkas riskerar dessa leveranser att ersättas med enskilda transportlösningar, något som skulle öka trafiken och klimatutsläppen. Många företag kommer säkert att titta på expressleveranser istället. Och eftersom det finns många expresslösningar kan detta leda till att flera transporter med sämre fyllnadsgrad vilket totalt sett ger en större negativ miljöpåverkan.

Övernattbefordran särskilt viktig för företag i glesbygd

Företag i glesbygd är de som skulle drabbas hårdast av ett borttaget krav på övernattbefordran. Svensk Digital Handel anser det vara av stor betydelse att små- och medelstora företag har samma möjligheter att driva sin verksamhet på lika villkor oavsett var i landet de finns.

Att driva e-handel i mindre tätbefolkade regioner har blivit en utväg för att kunna bo kvar när de tidigare jobben på orten försvunnit. Det är dessa företag som främst skulle få sina leveranser senarelagda och därmed tappa i konkurrensförmåga. Även konsumenterna i glesbygd hör till de som skulle drabbas hårt av en försämrad postservice. Detta då det är de som har störst behov av snabb leverans eftersom utbudet inte finns i glesbygden blir dessa negativa effekter än större.

Avskaffad övernattbefordran var inte lösning i Danmark

Det framhålls som argument för att avskaffa övernattbefordran att kostnaderna för Postnord riskerar att bli alltför höga i framtiden ifall kravet på övernattbefordran är kvar samtidigt som volymerna minskar. Men Svensk Digital Handel kan i sammanhanget notera att Postnord i Danmark gick med hela 371 miljoner kronor i förlust 2015 trots att man där avskaffat kravet på övernattbefordran och numera har som grundregel att leverera inom fem dagar. Även kvartalsrapporten för andra halvan av 2016 visar på en förlust på 270 miljoner kronor för Postnord i Danmark.

Försämrad service för användarna av posttjänster vore dåligt för kunderna. Det danska exemplet visar att försämrad service inte heller verkar vara en bra strategi för postföretaget för att klara den digitala utvecklingen.

Underlag saknas för att motivera försämringar

Svensk Digital Handel vill också framhålla att PTS pekar på att det saknas underlag för att hävda att avskaffad övernattbefordran verkligen skulle vara en besparing för Postnord. PTS skriver att det har varit svårt att beräkna kostnaderna efter den tänkta situationen då övernattbefordran har avskaffats, eftersom fakta saknas. "*PostNord menar att alla*

flygtransporter inte kommer att försvinna vid en sådan lösning, då det bl.a. är föreslaget att 95 procent av försändelserna ska utdelas senast D+2, samt att den nya tjänsten ska vara kommersiellt attraktiv. För att exakt bestämma hur många flyg som kan komma att behövas och exakt vilket transportsätt (tåg eller lastbil) som skulle ersätta borttagna flyg skulle en omfattande logistisk utredning behöva göras. Detta ligger inte inom den möjliga ramen för detta uppdrag."

Det saknas således beräkningar av den påstådda vinsten av avskaffad övernattbefordran. Svensk Digital Handel menar mot denna bakgrund att det i de två utredningarna saknas underlag för att avgöra om de omfattande försämringarna och prishöjningarna av brevtjänsterna är motiverade. I avsaknad av sådant underlag bör riksdag och regering avstå från att genomföra försämringarna.

PTS beräkning av kostnadsbasen för brev upp till 250 gram som befordras över två arbetsdagar, rapporten PTS-ER-2016:21

Regeringen har givit Post- och telestyrelsen i uppdrag att beräkna kostnadsbasen för brev upp till 250 gram som befordras över två arbetsdagar (N2016/03123/ITP). Uppdraget har redovisats av PTS i rapporten PTS-ER-2016:21.

PTS utredningen argumenterar för att portot bör vara strax över 8 kronor för att ge Postnord kostnadstäckning för ett brev som kommer fram efter två dagar. Idag kostar ett frimärke 6,50 kr för ett brev som kommer fram efter en dag.

Sämre och dyrare posttjänster inte en lösning på Postnords utmaningar

Sammantaget föreslår de två utredningarna om de framtida brevtjänsterna således att tjänsten ska försämras radikalt, med dubbelt så lång tid mellan postning och utdelning, samtidigt som att priset för tjänsten ska höjas med minst 25 procent.

Svensk Digital Handel ifrågasätter om det är rätt väg för den nationella posttjänsten. Dyrare och sämre tjänster lär inte vara rätt sätt att vårda Postnords kärnaffär och unika ställning. Istället borde regelverket stötta Postnord i att upprätthålla en väl fungerande postservice som ger goda förutsättningar för hushåll och företag i hela Sverige att sända brev med information och varor på ett fortsatt kostnads- och climateffektivt sätt.

I syfte att främja en fortsatt god utveckling för den digitala handeln motsätter sig Svensk Digital Handel den föreslagna prishöjningen på posttjänster.

Svensk Digital Handel

Jonas Ogvall